

במדינה

העם

למוצח שיר מיזמור

גוש בעדיהחלופות
וגוש החלוצותהפתוחות
ישבו זה מול זה
וכוזם אמרו את אותו הדבר

שלוש תרועות-הצוצרה בישרו את כניסת הנשיא. חברי-הכנסת קמו על רגליהם. הכנסת העשירית, שנולדה ביסורים ובמירוץ מאראתוני של הפתעות פוליטיות, פתחה את ישיבתה הראשונה, מדווח כתב "העולם הזה":

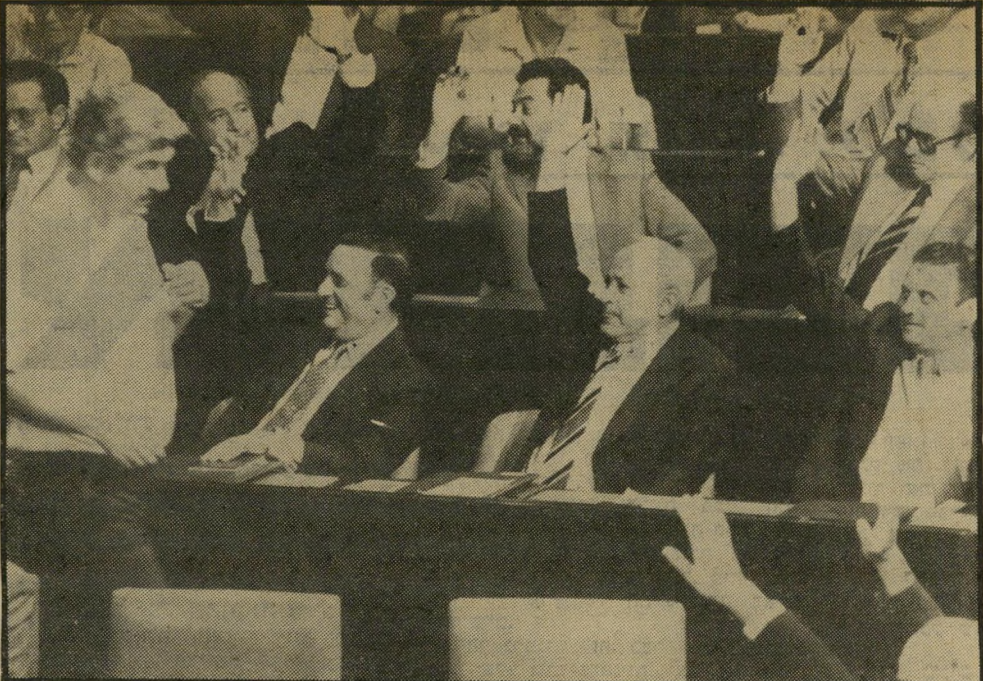
האווירה היא של "שלום כיתה א'", ה"כ"ים החדשים נכנסים ל"אולם-המליאה, מחפשים את מקור מותיהם, מפשפשים בתיק-הניירות שהוכן לכל אחד מהם. ראשון נכנס משה דיין. רזה מאוד, עירני מאוד, מפטפט עם הסדרנים, לוחץ ידיים לחדשים הנכנסים אחריו. האולם מתמלא מתמלא מאוד. אף אחד אינו חסר. יום ראשון בכיתה.

כימעט כל אנשי הליכוד — לבושים בחליפות, עונבים עניבות. חריגים: עמל נאצראלדין הד"ר רוזי, בני לטיא ממנחמיה. כימעט כל אנשי המערך לבור שים בחלוצות בילבד. חריגים: אבא אבן, כמובן; יצחק רבין; משה שחל והח"כ החדש ממוכרת בתיה, רפאל סוויסה.

מאחור הוכנו פקומות לחברי-הכנסת-לשעבר, כ-140 במיספר. יותר ממחציתם באו. הם מהווים קהל ביקורתי מאוד. בשורה ה"ראשונה יושבים שני שועלי-כנ"ס וסוויסה, יוחנן בארד ומשה ברעם, ומותחים ביקורת על יורי שיהם. בהמשך הישיבה הם פועלים כמבקרי-יאטרון: בודקים את סידרי הישיבה, מבקרים את דיברי הנואמים והטוענים, מאשי רים או פוסלים את החלטות ה"יורי.

"אילו היו מחליפים את חברי הכנסת הנוכחיים בחברי-הכנסת לשעבר, הייתה הכנסת טובה יותר", קובע מישור פסקנית. מבין שהוא אחד הלשעברים.

סקננד שיגרת. הנשיא מד בר. כולם מקשיבים בדריכות. אין הוא אומר דברים מרקיעי-שחקים. אך כאן יושבים המומחים של ה"ברסה הפוליטית, והם מחפשים רמזים לכוונת יצחק נבון להיכנס לחיים הפוליטיים. הנשיא בחר את דבריו בקפידה. יש בהם רק רמז דק שבדקים לכוונתו לפעול לפית-

ח"כ סבידור מצביע בעד בחירת עצמו כיו"ר הכנסת * הבדל בחליפות, לא כל-כך בדיעות

העושה זאת תחתיו. אותה השיטה הופעלה כאשר רצה אריק שרון לקבל את תיק שרה-ביטחון, עם התפטרותו של עזר וייצמן. הליברלים, בהנהגת שימחה ארליך, התנגדו. ארליך אף ביטא פומבית את חששו ש"שרה-ביטחון שרון יקים מחנות ריכוז, וישלח לשם את ארליך עצמו. גם בגין התלוצץ ששר הביטחון שרון יקיף את משרד ראש-הממשלה שרון רוצה למנות את שרון לתפקיד זה. אלא שלמרבית צער הליברלים מונעים זאת. המחסום נעלם. גם החודש הודיע בגין שהוא רוצה למסור את תיק-הביטחון לאריק שרון. הוא סמך שזב על ארליך, שימנע זאת. בלי הסכמת הליברלים, לא יתכן מינוי כזה.

לתדהמתו, מילא ארליך את פיו מים. הליברלים לא התנגדו כלל למינוי שרון כשר-הביטחון. המחסום נעלם.

לבגין לא ייתה כל ברירה אלא לממש את נכונותו הפומבית למי סור את התיק לשרון — בידוע היטב כי מרגע זה יקדיש אריק את כל מירצו ומאמציו לסילוקם של בגין ונאמניו, כדי להשתלט על יעדו הבא: תפקיד ראש-הממשלה.

קרקע, דם וכסף. מה קרה לארליך? פיתרון התעלומה היה פשוט בתכלית. בחודשים האחרונים ח"ר לל ארליך נס והשתלט מחדש על המיפלה הליברלית, במיבצע פו ליטי מהיר. לשם כך היה זקוק לתמיכתם של איילי-ההון של ה"מיפלה.

אנשים אלה שמו את עיניהם ביהלום הנוצץ ביותר שבכתר ה"רכוש הממשלתי: קרקעות המדינה. אלה כפופות למינהל מקרקעי ישראל, השייך למישרד-החקל-אות. אם יפשיך המינהל קרקעות אלה, ויאפשר את הפיכתן של קרקעות חקלאיות למיגרשי-בנייה, ירוויחו איילי-ההון אלה מיליארדים ללא-ספור.

למינויו של שרון התיינה השל-כות עצמות על צה"ל (ראה עמוד 37), על הממשלה ואולי על גורל המדינה כולה. אך לספסרי-הקרקעות, לקבלנים ולמנהיגי הליברלים חשוב יותר מינהל מקרקעי ישראל.

* מלמטה ומימין: השר שימחה ארליך, חברי-הכנסת אברהם שריר, דוב שילנסקי, מנחם סבידור, עוזי ברעם (עומד ומזנה את הקולות), דויד שיפמן, אליהו בן-אלישר, פיינחס גולדשטיין, רוני מילוא.

דבריו מראש בכתב, הוא חוזר כימעט בדיוק על דיברי קודמיו, נבון ובורג. שלושתם מדברים ב"צורה זהה על משבר-לבנון — איש המערך, איש המפד"ל ואיש הלי"כוד. איש חילוקי-דעות. זוהי דמות הכנסת.

"מעשה תיפתחנה כל ישיבות הכנסת בנאום של ה"יורי", רוטן אחד העיתונאים. "וכל ישיבה תינעל בשירה בציבור, בהנהגת ה"יורי", חוזר אחריו חברו. "אני לא אפסיד אף ישיבה אחת!" מבטיח שלישי, "בהנהגת סבידור, זה יהיה בידור לא-נור"מלי!"

מיפלגות

מישענה קנה רצון

בגין סמך על ארליך כדי למנוע את מינוי שרון. אך לארליך היו תוכניות משלו.

מנחם בגין הוא ג'נטלמן, בעל הדר בית-ר"ל. הוא גם פוליטיקאי מיפלגתי מולח מאוד. שידע כל ימיו לחסל באיבו כל מתחרה אפשרי. איך מתיישבות שתי תכונות אלה? לכך המציא בגין זה מכבר שי"טה: לעולם אינו קם בעצמו על ריב אפשרי. תמיד נמצא מישהו

רון בעיית-העדות — עניין שיתר נופף כדגל מעל לכל נסיון אפשרי שלו להתייצב בראש מיפלגת העבודה.

אחריו בא תורו של זקן חברי הכנסת, יוסף בורג. גילו אינו ניכר כלל. הוא צעיר ורענן, מש"זר בדבריו אימרות-שפר ומישי חקי-מילים. ואומר בדרך מה ש"אמר הנשיא לפניו. בורג הוא ה"פלא המתמשך של הפוליטיקה ה"ישראלית: תריסר פעמים נאמר שהגיע לסוף דרכו — והנהו קיים מאוד-מאוד.

ההתלקחות הראשונה שחל דור רש הצבעה חשאית בבחירת ה"יורי. הכל יודעים שזהו תרגיל-סרק. להבלטת עמדה אופוזיציונית. הטענות קלושות.

זה מול זה עומדים שני מועמדים בלבד — איש הליכוד ואיש המערך. התחיה ורק"ח נמנעים מלהציג מועמדים משלהם. כך נקבעת כבר עתה דמותה של ה"כנסת החדשה: שני גושים, וכמה קולות חלושים מהצד. **בידור לא-נורמלי**. במינון אמר קודם לכן מישור לשלמה הליל, מועמד המערך לתפקיד ה"יורי: "שים סם משלשל בכסות-התה של שני ח"כים מהליכוד, ו"אתה תיבחר!" ואכן, 61 ח"כים בלבד מצביעים בעד מנחם סבידור — בחירה שכמעט כל חברי הכנסת מסתייגים ממנה, מי בגלוי ומי בשיחה פרטית, שלא לציוטוט. סבידור נואם. מכיוון שהכין את

ח"כ ויים בכנסת "שלום כיתה א'"

זיה הצלחה מסחררת. שהובילה הצעה מקול ישראל לערוך היי ונים ברדיו. התוכנית, שהכניסה סף טוב לכיסו, הוציאה אותו מ"למוניות והפכה אותו לדמות פולארית ואהודה. הקאריירה קטעה באכזריות בתאונת-דור ים קטלנית ב"1965. בדרכו להר"גאה בחיפה התנגשה מכוניתו של יים חזיתית במכונית אחרת ש"אה ממו. במשך 13 ימים התמור"דו הרופאים על חייו והוא שכב חוסר הכרה. פעם נוספת שיטה ו הגורל ואילץ אותו להתמודד ל חייו.

"שכבתי ברמב"ם", הוא מספר. לא נתתי לעצמי להישבר. כל זוקר נסעתי לים ועשיתי הרבה נרגילי פיזיותרפיה. את הבחינות מסכמות שלי עשיתי במיטה, כ"אדם מהאוניברסיטה בוחן אותי בעל-פה. התאונה הותירה אותי עם שיתוק חלקי בכף רגלי הש"אלית ועם כאבים תמידים באגן.

"באותה תקופה התחלתי בבניית קאריירה הפוליטית שלי. הכל ה"ל משיחת טלפון סתמית מיוסף למוגי, שבישר לי שהם מחפשים יש טוב לרשימה למועצת-היפה. מה דעתך? שאל ואני הסכמתי. תחלתי דרכי הפוליטית בגיל עיר יחסית (34). כחבר מועצת משנתבשר על תוצאות הבחירות גיאר להגיש התפטרותו לראש ריית חיפה. "אינני מאמין ב"פל-תפקיד. אמשיך להילחם ל"ענכם בירושלים, אבל לא אוכל המשך בתפקידי הנוכחי בעירייה", מר לראש העיר וסיים: "אין זה לום. אלא להתראות."

איילת דק

ח"כ שפירא מחפש את מקומו בתום כל ישיבה שירה בציבור